

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	16 มิ.ย. 2556	22	8107	5

พิพิธภัณฑ์วัดเกต แหล่งความรู้คู่ชุมชน

“ย่านวัดเกต เป็นจุดพหุวัฒนธรรมที่สะท้อนประเพณีร้อยสายทางประวัติศาสตร์ของอดีตเชียงใหม่ในรูปแบบวิถีชีวิตที่สืบทอดกันมา หากใครได้สัมผัสถึงประเพณี วัฒนธรรมของกลุ่มคนเชื้อสายจีนและคนเชื้อสายพม่า คริสต์ อิสลาม และฮินดูที่ผสมผสานกันอย่างลงตัว อีกทั้งชมทิวทัศน์แห่งอดีตย่านการค้าทางเรือของเชียงใหม่ยังคงไม่อาจหายไปจากอดีต ”

ชุมชนท่าวัดเกต เป็นชุมชนโบราณตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำปิงด้านตะวันออก จากเอกสารของวัดเกตการามระบุว่า วัดนี้สร้างขึ้นราว พ.ศ.1971 รัชสมัยพญาสามฝั่งแกน (พ.ศ.1945-1984) กษัตริย์ล้านนาแห่งราชวงศ์มังราย ลำดับที่ 8 จนถึงวันนี้วัดเกตการาม จึงมีอายุกว่า 580 ปี พอดี

ในยุคสมัยรุ่งเรืองของการค้าขายทางเรือระหว่างเชียงใหม่กับหัวเมืองทางใต้จนถึงกรุงเทพฯ (พ.ศ.2317-2464) ท่าหน้าวัดเกต จึงถือเป็นย่านเศรษฐกิจของการขนส่งทางน้ำที่สำคัญของเมืองเชียงใหม่ ยุคนี้เองที่เริ่มมีคนต่างถิ่นต่างเชื้อชาติและศาสนาเข้ามาตั้งถิ่นฐานในย่านวัดเกต ซึ่งได้แก่กลุ่มพ่อค้าชาวจีน ชาวอเมริกันที่เข้ามาเผยแพร่ศาสนา ชาวอังกฤษเข้ามาตั้งสำนักงานท่าไม้ในภาคเหนือ ชาวมุสลิมจากปากีสถาน อินเดียและชาวซิกข์จากแคว้นปัญจาบในอินเดีย ด้วยเหตุนี้ทำให้ชุมชนวัดเกตมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเห็นได้จากการที่มีศาสนสถานถึง 4 ศาสนาอยู่ในบริเวณใกล้เคียงคือ วัดเกตการามของชาวพุทธ คริสต์จักรที่ 1 ของชาวคริสต์ มัสยิดอัสดีกาวาของชาวมุสลิมและวัดซิกข์

ช่วงปี พ.ศ.2464 เมื่อรัฐบาลได้มีการสร้างทางรถไฟจากเด่นชัยมาถึงเชียงใหม่และได้เข้ามามีบทบาทด้านการค้าและการขนส่งแทนการขนส่งทางน้ำ การค้าขายทางเรือจึงลดความสำคัญลงและหายไป ยุค

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	16 มิ.ย. 2556	22	8107	5

ของทำน้ำวัดเกต อดีตศูนย์กลางเศรษฐกิจของเชียงใหม่จึงยุติลง ชุมชนวัดเกตกลายเป็นเพียงย่านที่อยู่อาศัยของลูกหลานบรรพบุรุษที่มำตั้งถิ่นฐานค้าขายในยุคแรกๆ

จากความสำคัญของอดีตชุมชนการค้าทางเรือในยุครุ่งเรืองของเชียงใหม่ ทำให้สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและชาวบ้านชุมชนวัดเกต จัดงานเสวนา “ฮ่วมกิดฮ่วมใจ พัฒนาวัดเกต” เมื่อปี พ.ศ.2542 อันนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ชาวบ้านวัดเกตตื่นตัวและตระหนักในคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม เกิดความรู้สึกหวงแหนมีความกระตือรือร้นในการอนุรักษ์และพัฒนาวัดเกตร่วมกัน ขณะเดียวกันกรมการสถาปณิกถานนา สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ได้เข้ามาช่วยในการวางผังการใช้พื้นที่วัด ทำชุมชนวัดเกตให้เป็นย่านที่อยู่เย็นเป็นสุข สามารถรักษาของเก่าไว้เพื่อบอกเล่าตำนานความเป็นมาของชุมชนนี้แต่ทว่าหลังพิพิธภัณฑสถานบ้านวัดเกตการาม จึงถือกำเนิดขึ้นจากความสำคัญดังกล่าว

พิพิธภัณฑสถานวัดเกตตั้งขึ้นเมื่อประมาณ 10 กว่าปีที่แล้ว โดยเริ่มจากการที่ชาวบ้านได้ช่วยกันซ่อมแซมกุฏิเก่า หรือโฮงตุ้เจ้าหลวง เป็นอาคารตึก

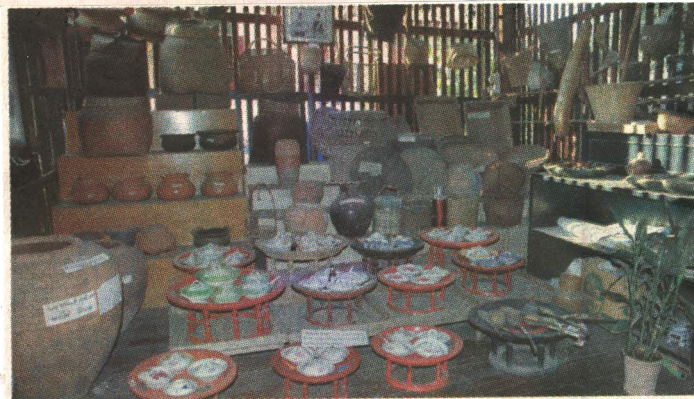

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	16 มิ.ย. 2556	22	8107	5

ทรงเงินอายุกว่าร้อยปีซึ่งเป็นกุฏิของพระครูชัยศีลวิมล อดีตเจ้าอาวาส วัดเกตการาม หลังจากที่ถูกบูรณะแล้วชาวบ้านได้นำเอาหน้าบัน หน้าทับ ของวิหารหลังเก่ามาเก็บรักษาไว้ จนกระทั่งชาวบ้านเห็นความสำคัญ ก็เริ่มนำข้าวของเครื่องใช้โบราณ เช่น ถ้วยเก่า ผ้าเก่า เงินโบราณ รวมถึงเครื่องจักสานล้านนาที่หายากนำมามอบให้วัด เมื่อเห็นว่ามีของเก่าอยู่มาก ทางวัดจึงได้จัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดเกตขึ้น โดยเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2543

ปัจจุบันพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดเกต นับว่าเป็นอีกพิพิธภัณฑ์หนึ่งที่มี สิ่งของโบราณหายากจัดแสดงไว้มากมาย ได้แก่ พระพุทธรูปแบบล้านนาและพม่า เครื่องถ้วยชามโบราณกว่า 1,000 ชิ้น และสิ่งของที่นับหาได้ยากยิ่ง ที่สุดในยุคนี้ก็คือ ธงช้างเผือก ซึ่งใช้ประดับบ้านเรือนเพื่อต้อนรับ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ในวโรกาสที่เสด็จ ประพาสหัวเมืองล้านนาและตาลปัตรสมัยรัชกาลที่ 5 นอกจากนั้นยัง จัดแสดงผ้าโบราณของพระราชชายาเจ้าดารารัศมีและนิทรรศการภาพเก่า เมืองเชียงใหม่ในอดีต โดยของเก่ากว่าครึ่งในพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดเกต ได้รับมอบจากนายอนันต์ ฤทธิ์เดช เจ้าของเฮือนรัตนนา

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดเกต จึงนับเป็นตัวอย่างของพิพิธภัณฑ์ พื้นบ้านที่อยู่คู่ชุมชนเปรียบดังเพชรเม็ดงามที่ส่องประกายรุ่งโรย

ทางประวัติศาสตร์ของอดีตเชียงใหม่ในรูปแบบวิถีชีวิตที่สงบเรียบง่าย ดังนั้นเมื่อมีโอกาสลงแะเข้ามาสัมผัสวิถีชีวิตของชาวบ้านชุมชนวัดเกต ก่อนเข้าไปชิมซาบเรื่องราวอดีตชุมชนทางการค้าทางเรือของเชียงใหม่

วัดเกตในวันนี้จึงมีทั้งของเก่าและของใหม่ มีทั้งย่านที่อยู่อาศัยและ ย่านท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ในแบบเฉพาะของวัดเกต ซึ่งรอคอยที่จะบอกเล่าเรื่องราวให้กับผู้มาเยือน

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดเกต เปิดให้เข้าชมฟรีทุกวัน ตั้งแต่ 08.30-16.30 น. สอบถามรายละเอียดได้ที่ 0-5320-4273

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

00222

NORTH CLIPPING 2556/

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 16 มิ.ย. 2556	ปีที่ 22	ฉบับที่ 8107	หน้า 5
---	--------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

00222

NORTH CLIPPING 2556/

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	16 มิ.ย. 2556	22	8107	5

จักรพงษ์ คำบุญเรือง
jakrapong@chiangmainews.co.th